

**РІШЕННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ ДФ 05.854.016
ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ**

Спеціалізована вчена рада Вінницького національного аграрного університету Міністерства освіти і науки України, м. Вінниця прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство на підставі прилюдного захисту дисертації «Формування продуктивності зерна сочевиці залежно від передпосівної обробки насіння та позакореневих підживлень в умовах Лісостепу правобережного» за спеціальністю 201 Агрономія «30» червня 2023 року.

Коршевнюк Сергій Петрович.

1970 року народження.

Громадянин України.

Освіта вища: в 1989 році отримав диплом молодшого спеціаліста зі спеціальності «Технік-електрик» у Дніпродзержинському металургійному технікумі.

У 2015 році отримав диплом бакалавра зі спеціальності «Агрономія» у Вінницькому національному аграрному університеті.

У 2017 році отримав диплом магістра зі спеціальності «Агрономія» у Вінницькому національному аграрному університеті.

З 1989 року по 2001 рік начальник складу воєнно-технічного майна у Військовій частині 2656, м. Вінниця.

З 2012 року по 2015 рік електрик на 0,5 ставки НДГ «Агрономічне Вінницького національного аграрного університету», м. Вінниця.

З 2013 року по теперішній час директор ФГ «Біосад», с. Вербівка.

У 2018 р. вступив до аспірантури Вінницького національного аграрного університету на кафедру землеробства, ґрунтознавства та агрохімії за спеціальністю 201 Агрономія. Тема дисертаційного дослідження затверджена рішенням вченої ради Вінницького національного аграрного університету від

26 вересня 2018 року, протокол № 2 та перезатверджена, у зв'язку зі зміною наукового керівника, від 31 жовтня 2022 року, протокол №3.

З 3 березня 2022 року проходить військову службу.

Дисертацію виконано у Вінницькому національному аграрному університеті Міністерства освіти і науки України, м. Вінниця.

Науковий керівник Дідур Ігор Миколайович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, декан факультету агрономії та лісівництва Вінницького національного аграрного університету.

Здобувач має 9 наукових праць загальним обсягом 5,76 друк. арк. (власний доробок автора 4,70 друк. арк.), у тому числі у наукових фахових виданнях України 4,04 друк. арк.; у виданнях, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації 0,96 друк. арк.; 0,76 друк. арк. у інших виданнях.

Список облікованих праць за темою дисертації

Статті у наукових фахових виданнях України, включених до міжнародних наукометричних баз даних:

Коршевнюк С. П. Формування елементів структури врожайності сочевиці залежно від інокуляції та обробки насіння мікроелементами. *Сільське господарство та лісівництво*. 2020. № 3 (18). С. 233-244. (0,71 ум. др. арк.) DOI: 10.37128/2707-5826-2020-3-19.

Дідур І. М., **Коршевнюк С. П.** Формування симбіотичного апарату сочевиці залежно від інокуляції та обробки насіння мікроелементами. *Сільське господарство та лісівництво*. 2021. № 4 (23). С. 52-66. ((0,95 ум. др. арк., дольова частка 0,48 ум. др. арк.). *Проведення польових та лабораторних досліджень, аналіз результатів експериментальних даних, підготовка до друку*). DOI: 10.37128/2707-5826-2021-4-5.

Коршевнюк С. П. Формування симбіотичного потенціалу сочевиці залежно від оптимізації її живлення в умовах Лісостепу правобережного. *Сільське господарство та лісівництво*. 2022. № 4 (27). С. 50-63. (0,82 ум. др. арк.). DOI: 10.37128/2707-5826-2022-4-5.

Коршевнюк С. П. Формування якісних показників зерна сочевиці залежно

від передпосівної обробки насіння та позакореневих підживлень. *Аграрні інновації*. 2022. № 15. С. 40-46. (0,72 ум. др. арк.). DOI: 10.32848/agrар.innov.2022.15.6.

Коршевніук С. П. Урожайність сочевиці залежно від передпосівної обробки та позакореневих підживлень в умовах Лісостепу Правобережного. *Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки*. 2022. Вип. 128. С. 94-106 (0,84 ум. др. арк.). DOI: 10.32851/2226-0099.2022.128.13.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

Didur I., **Korshevnik S.** Induction chlorophyll fluorescence indicators in lentil depending on seed pre-treatment and extra-root nutrients. *Agricultural Science*. 2022. № 2. P. 29-40. ((0,96 ум. др. арк., дольова частка 0,48 ум. др. арк.) *Проведення польових і лабораторних досліджень, аналіз результатів експериментальних даних, підготовка до друку*). DOI: 10.55505/sa.2022.2.04.

Інші видання (тези доповідей):

Коршевніук С. П. Тривалість вегетації сочевиці залежно від варіантів оптимізації її живлення. *Progressive research in the modern world: proceedings of II International scientific and practical conference, November 2-4, 2022, Boston, USA*. 2022. P. 20-27.

Коршевніук С. П., Дідур І. М. Роль інокуляції насіння сочевиці як базового заходу екологізації систем удобрення у формуванні густоти стояння її агроценозу. *Органічне агровиробництво: освіта і наука: збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції, 25 жовтня 2022 року. Київ, 2022*. С. 41-44.

Коршевніук С. П. Віталітет агроценозу сочевиці залежно від варіантів оптимізації системи живлення. *Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 31 жовтня 2022 року. Переяслав, 2022*. Вип. 87. С. 222-225.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

Ткачук О. П., доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри екології та охорони навколишнього середовища Вінницького національного аграрного університету (м. Вінниця).

Зауважень немає.

Панцирева Г. В., кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового, садово-паркового господарства, садівництва та виноградарства Вінницького національного аграрного університету (м. Вінниця).

Зауваження:

1. У розділі 1 «Господарсько-біологічний потенціал та сучасні підходи до стратегії удобрення сочевиці» бажано було б більш ширше показати перспективи використання сочевиці задля вирішення продовольчої проблеми в умовах зміни клімату. Крім цього, у підрозділі 1.3 «Сучасні підходи до стратегії вирощування та удобрення сочевиці» цього ж розділу доцільно було б провести огляд літератури щодо передпосівної обробки насіння та позакореневих підживлень, що було предметом досліджень. І як побажання розібратися в основах біологічного землеробства, тому що сочевиця і, взагалі, всі зернобобові культури є його елементом.

2. У таблиці 3.2 проаналізовано формування тривалості міжфазних періодів її вегетації (ст. 79), потребує уточнення у додатках окремо по роках тривалості міжфазних періодів для того, щоб встановити вплив погодних умов року на сходи рослин сочевиці.

3. У підрозділі 3.1 «Тривалість міжфазних періодів вегетації сочевиці залежно від обробки насіння та позакореневих підживлень» розділу 3 доцільно було б визначити показник середньодобового лінійного приросту стебла (см/добу) за фазами росту і розвитку сочевиці, що б і показало період його інтенсивного росту.

4. У підрозділі 4.1 «Динаміка формування площі листової поверхні залежно від передпосівної обробки насіння та позакореневих підживлень» потребує уточнення показника «рівня облистківності». У дисертаційній роботі

не зазначено, що це за показник і за якою методикою здійснено його визначення.

5. У додатках відсутні технологічні карти для встановлення біоенергетичної ефективності та економічної ефективності. У додатках А3 та А4 «Довідка про практичне використання» не зазначено даних щодо років впровадження виробничої перевірки.

Циганська О. І., кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового, садово-паркового господарства, садівництва та виноградарства Вінницького національного аграрного університету (м. Вінниця);

Зауваження:

1. Бажано детально зазначити у дисертаційній роботі як проводили визначення площі листової поверхні рослин сочевиці об'ємним методом, запропонованим А. С. Образцовим.

2. Вказати в роботі чи є зареєстрованим для використання на сочевиці гербіцид Пульсар (д.р. 40 г/л імазамокс), що застосовувався. Адже автор акцентує увагу в третьому розділі на те, що для використання на сочевиці практично немає зареєстрованих препаратів захисту.

3. Висновки до розділів 3, 4, 5 та 6 є досить об'ємними та містять від 10 до 12 пунктів. Доцільно було б скоротити кількість висновків у межах цих розділів.

4. Чим пояснюється більша кількість галузень стебла рослин сочевиці на варіантах із застосуванням системи інокуляції та системи позакореневих підживлень, хоча площа живлення рослин була меншою у зв'язку з більшою густиною рослин на одиницю площі на цих варіантах дослідів? А як відомо, саме зростання площі живлення інтенсивно сприяє галуженню сочевиці.

5. У розділі 6 показники індивідуальної зернової продуктивності рослин сочевиці, а саме: загальна кількість бобів на рослині, кількість бобів з насінням на рослині, кількість насінин у бобі та кількість насінин на рослині рекомендуємо сформулювати в одну таблицю в середньому за три роки

досліджень. Дані по роках досліджень доцільно подати у додатках, адже дисертаційна робота є досить об'ємною.

Бахмат О. М., доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри екології і загальнобіологічних дисциплін Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» (м. Кам'янець-Подільський).

Зауваження:

1. Дисертаційна робота завелика за об'ємом і складає 273 сторінки до рекомендацій виробництву, а загалом 367 сторінок.

2. Не має доцільності в дисертаційній роботі у першому розділі літературного огляду подавати народногосподарське значення і ботаніко-біологічні особливості сочевиці, тут повинні бути науковий аналіз факторів, які поставив здобувач на вивчення (тобто інокуляція насіння, мікродобрива, позакореневе підживлення).

3. На стор. 58 вказаний сорт сочевиці Лінза, який використовувався в досліді, проте здобувач відмічає, що сорт виведено в Україні, забув вказати наукову установу де був створений, рік введення і зону поширення.

4. Рисунок 3.3 стор. 71, не має наукового підтвердження власних досліджень по варіантах досліду, а лише вказані фенологічні фази росту і розвитку сочевиці.

5. У дисертаційній роботі, починаючи з підрозділу 3.3, стор. 95, табличний матеріал супроводжується графіками і діаграмами, тому для зменшення об'єму роботи ряд таблиць можна винести в додатки.

6. Після кожного з першого до сьомого розділів автор робить ґрунтовні висновки, тому не має доцільності в загальних висновках їх повторювати і формувати ще 27 висновків.

7. У рекомендаціях виробництву (стор. 273) здобувач не вказав назву сорту для впровадження в агроформуваннях Лісостепу правобережного.

Господаренко Григорій Миколайович, доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри агрохімії і ґрунтознавства Уманського національного університету садівництва (м. Умань).

Зауваження:

1. Під час огляду літературних джерел та аналізу експериментальних даних не звернуто уваги, за яких ґрунтових умов ефективно застосування різних форм удобрювальних продуктів, що вивчалися в досліді.
2. У роботі не розрізняються поняття «білок», «сирий білок», «сирий протеїн».
3. У назві табл. 3.1 вказано «Вміст мікроелементів...», але ж фосфор, калій, магній – це макроелементи. Крім того, хімічний склад насіння повторюється і в табл. 1.7.
4. У досліді застосовували мікродобриво, без врахування мікроелементного складу ґрунту, тобто здатності його забезпечувати рослини сочевиці. Потребує пояснення, чому в досліді брали мінімальні рекомендовані, згідно «Переліку ..., 2022», дози добрив.
5. Для позначення фаз росту й розвитку рослин сочевиці ліпше було б використовувати загальноприйняту шкалу ВВСН.
6. Для характеристики ґрунтово-кліматичних і погодних умов доцільніше користуватися не адміністративним, а природно-сільськогосподарським районуванням території України, а також вказати географічні координати досліді.
7. У методиці проведення досліджень не варто було описувати детально визначення показників індукції флуоресценції хлорофілу, оскільки є методика.
8. У дисертації є посилання не на наукові джерела (підручники, посібники, нефармацевтичні видання, тощо). В роботі і так великий список використаних джерел.
9. Ні з методики проведення досліджень, ні з їх результатів, не зрозуміло, як було встановлено кількість фіксованого біологічного азоту на ділянках абсолютного контролю. Доцільно було також розрахувати показник господарського винесення азоту і його частку, що залишається на полі з соломою.

10. У роботі не пояснюється, як під впливом добривальних продуктів у насінні сочевиці одночасно підвищується вміст сирого протеїну й крохмалю. Не встановлено також рівень кореляційної залежності між цими показниками.

11. У розрахунках економічної ефективності застосування добривальних продуктів доцільно було б також врахувати витрати на збирання, перевезення та доробку додатково отриманого врожаю.

12. У роботі зустрічаються русизми і невдалі вирази – марганець, коливається, у обробіток, до посіву, буряки, молібденовокислий амоній, додавання, довжина вегетаційного періоду, знаменник/чисельник, винос, елементи технології, при посіві, листя, азотфіксуючі тощо.

Результати відкритого голосування:

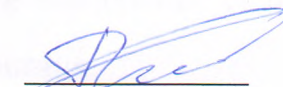
«За» п'ять членів ради,

«Проти» немає членів ради,

«Утрималось» немає членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує Коршевніюку Сергію Петровичу ступінь доктора філософії з галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство за спеціальністю 201 Агрономія.

Голова
спеціалізованої вченої
ради ДФ 05.854.016

(підпис)

Олександр ТКАЧУК

Згідно з рішенням професора Ткачука О.А.
завідуючого кафедрі ректорів
Міжвузівського центру
М.О.